

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/58/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519202761
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3519202761.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a členiek senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Gabriely Janákovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti F.: M., nar. XX.XX.XXXX a Y., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, deti rodičov: matky Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX/XX, W. Y. nad U. a otca R. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., A. S. T. XX/XX, v čase rozhodovania súdu 1. inštancie v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, za účasti Krajskej prokuratúry Trenčín, o návrhu na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, o návrhu na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti a iné, na odvolanie otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 20. októbra 2021, č.k. 12P/56/2019-364, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, vo výroku IV. o povinnosti otca prispievať na výživu maloletých detí, vo výroku V. o neupravení styku otca s maloletými deťmi a v súvisiacom výroku IX. o trovách konania, p o t v r d z u j e.

II. Vo výroku III. o povinnosti matky prispievať na výživu maloletých detí a vo výroku V. o neupravení styku matky s maloletými deťmi, odvolanie otca o d m i e t a.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zastavil konanie o návrhu starej matky K. F. a starého otca R. F. na zverenie maloletých detí do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Výrokom II. súd nad výchovou mal. M. a mal. Y. nariadil ústavnú starostlivosť v zariadení Centra pre deti a rodiny Y., so sídlom Y., F. XXX/X. Výrokom III. uložil matke a výrokom IV. zhodne uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. M. a mal. Y. na každé dieťa sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ktoré sumy sú rodičia povinní platiť vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Y. s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Výrokom V. súd stretávanie rodičov s mal. M. a Y. neupravil. Výrokom VI. súd nariadil výchovné opatrenie, ktorým rodičom maloletých detí uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu a výrokom VII. rodičom maloletých detí uložil povinnosť spolupracovať pri realizácii výchovného opatrenia s CDR Y. a s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom s tým, že otcovi maloletých detí táto povinnosť začína plynúť okamihom ukončenia výkonu trestu odňatia slobody. Výrokom VIII. súd zrušil uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28.01.2021, č.k. 9P/47/2020 - 42, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Výrokom IX. súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a výrokom X. súd nepriznal štátu náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na čl. 3 ods. 1, čl. 9 ods. 3, čl. 12 ods. 1, 2 Dohovoru o právach dieťaťa, § 36 ods. 1, § 28 ods. 2, § 37 ods. 2

písm. b), d), § 37 ods. 4, 7, 8, § 54 ods. 1 až 5, § 62 ods. 1 až 6, § 75 ods. 1, 2, § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine. Uviedol, že pôvodne sa otec maloletých detí domáhal zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti jeho rodičov, starých rodičov F. s tým, že mu bude určená vyživovacia povinnosť iba v minimálnom rozsahu, keďže sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Rovnako sa domáhal umožnenia styku s maloletými deťmi v zariadení na výkon trestu; zároveň žiadal matke uložiť povinnosť jedenkrát mesačne ho informovať o maloletých deťoch, najmä o ich zdravotnom stave. Matka sa podaným návrhom domáhala úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom (na čas do rozvodu) a žiadala zveriť maloleté deti do jej osobnej starostlivosti, otcovi určiť vyživovaciu povinnosť a nesúhlasila so stretávaním sa maloletých detí s otcom v prostredí ústavu na výkon trestu. Taktiež starí rodičia maloletých detí zo strany matky (Y. T. a N. Y.)sa domáhali zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd uviedol, že pôvodne o návrhoch rodičov, ako aj starých rodičov rozhodol rozsudkom zo dňa 26.06.202, č.k. 12P/56/2019-103, keď výrokom I. návrh starého otca Y. T. na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti zamietol. Výrokom II. rozhodol, že mal. M. a mal. Y. sa zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky N. Y.. Výrokom III. uložil matke a výrokom IV. otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletých detí na každé z detí sumou 30 % zo sumy životného minima na účet úradu práce. Výrokom V. súd zrušil uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12P/56/2019 - 45 zo dňa 25.02.2020 v časti výroku I., na základe ktorého bolo nariadené neodkladné opatrenie, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Výrokom VI. súd stretávanie rodičov s mal. M. a Y. neurčil. Výrokom VII. nad výchovou maloletých detí nariadil dohľad, výrokom VIII. uložil matke povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu. Výrokom IX. starej matke uložil povinnosť jedenkrát do mesiaca najneskôr do 30. dňa poskytnúť otcovi základné informácie o maloletých deťoch, najmä o ich zdravotnom stave, písomne na adresu ústavu na výkon trestu a výrokom X. súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Na základe podaného odvolania otcom Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením zo dňa 10.12.2020, č.k. 17CoP/59/2020 - 165 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. až VII., IX., X. a v tejto časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V čase vydania zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu boli maloleté deti na základe uznesenia Okresného súdu Piešťany zo dňa 11.08.2020, č.k. 13P/104/2020 o nariadení neodkladného opatrenia, dočasne zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodinu V., W. Y. nad U. a od uvedenej doby sa aj v centre nachádzali. Následne uznesením o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 28.01.2021, č.k. 9P/47/2020 -42 boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti nahradzujúcej starostlivosť rodičov, do Centra pre deti a rodinu Y.. Dňa 19.08.2020 boli maloleté deti umiestnené do profesionálnej rodiny, pričom im bola poskytnutá odborná pomoc s cieľom pomôcť im zvládnuť zložité obdobie. Hoci uznesením zo dňa 10.12.2020, č.k. 9P/47/2020 - 34 boli maloleté deti zverené do dočasnej náhradnej starostlivosti starých rodičov F., stará matka krátko po prevzatí starostlivosti kontaktovala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec a žiadala o umiestnenie jej vnuka Y. do ústavu, keďže nezvláda jeho výchovu. Súd uviedol, že vykonal šetrenie pomerov za účelom zistenia pomerov na strane rodičov, starých rodičov a maloletých detí, vykonal opakované šetrenia, odborné posúdenia, zabezpečil posúdenie rozhodných okolností znalcom a opakovane prešetril pomery na strane rodičov, starých rodičov a maloletých detí v súčinnosti s kolíznym opatrovníkom, pričom po doplnení dokazovania bolo povinnosťou súdu prvej inštancie opakovane posúdiť schopnosti a možnosti členov rodiny maloletých detí na zabezpečenie ich riadnej a stabilnej starostlivosti, resp. vhodnosť zabezpečenia odbornej pomoci formou nariadenia ústavnej starostlivosti. Súd poukázal na výsledky vykonaného znaleckého posúdenia, zameraného aj na posúdenie doterajšieho spôsobu zabezpečovania starostlivosti o maloleté deti zo strany členov rodiny, pričom zo záverov tohto posúdenia vyplýva, že najstabilnejším biologickým členom pre zabezpečenie zdravého integrálneho vývinu maloletých z hľadiska zrelosti a autenticity je z psychologického hľadiska starý otec T. s pomocou starej matky Y. (táto má však limity v zabezpečovaní fyzickej stimulácie maloletých), ak by matka maloletých v krátkej budúcnosti svoju rodičovskú zodpovednosť nekonkretizovala svojím správaním - prijatím a zabezpečením bývania nekonkretizovala svojím správaním - prijatím a zabezpečením bývania a stabilného príjmu a vzťahu, od ktorých sa odvíja jej emočné fungovanie a emočná dostupnosť pre maloletých. Tak rodičia, ako aj starí rodičia z oboch strán sú pre smerovanie zdravého a celostného vývinu maloletých, rešpektujúc podporu a usmernenia odborného personálu, nepostrádateľní a potrební. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v predmetnej veci mal za preukázané, že nad maloletými deťmi je nevyhnutné nariadiť ústavnú starostlivosť. V najlepšom záujme maloletých detí by bolo rodinné zázemie, avšak maloleté deti nemajú vytvorené stabilné a bezpečné rodinné zázemie, pretože matka si momentálne rieši psychické a existenčné problémy, otec nebol podmienene prepustený a zostáva vo výkone trestu odňatia slobody a starí rodičia z oboch strán nemajú možnosti, či už z dôvodu zdravotného, finančného alebo emočného nastavenia sa o maloleté deti postarať. Maloletým deťom

je poskytovaná intenzívna terapeutická odborná pomoc, v dôsledku ktorej maloleté deti napredujú vo vývoji. Pokiaľ nie je možný návrat, je v záujme maloletých detí čo najintenzívnejší kontakt s ľuďmi, ku ktorým majú kladný citový vzťah, teda matka a starí rodičia. Starý otec T. ako prvý z členov rodiny pochopil, že teraz nie je podstatné, prečo sa deti dostali do zariadenia, neobviňovať, nesúdiť, ale deti navštevovať, byť s nimi v kontakte a vytvárať im pekné životné zážitky. Zo strany centra je pritom vytvorený priestor a umožňujú maloletým deťom kontakt s citovo blízkymi osobami. Dokonca sa podarilo nadviazať kontakt medzi maloletými deťmi a matkou, ktorá začala spolupracovať so psychologičkou a rešpektuje jej rady. Deti boli opakovane pripravované na návrat do domáceho prostredia, no už ďalší návrat do domáceho prostredia bude možný až po stabilizovaní maloletých detí a až v momente, keď rodinné prostredie bude pripravené prijať deti a postarať sa o ne so všetkými ich potrebami. Maloleté deti aktuálne nie sú psychosociálne natoľko stabilizované, aby emočne uniesli ďalšiu zásadnú zmenu v ich živote presunom do inej domácnosti. Súd zdôraznil, že hoci majú rodičia a starí rodičia osobnostné a psychické predpoklady rovnaké, nedisponujú rovnakou mierou charakterovej a socioemočnej zrelosti. Došlo k opakovanému zlyhaniu, či už z objektívnych alebo subjektívnych príčin, ktoré sa odkryli až po určitom čase. Podľa názoru súdu nie je možné obnovovať rodinné prostredie bez aktívneho prístupu rodičov k zmene a bez ich spolupráce s oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately úradu práce a CDR. Bolo pritom preukázané, že pobyt detí si plní svoj účel s cieľom poskytovania odbornej pomoci maloletým, deti potrebujú pevne stanovené hranice, jednotný výchovný postup a emočne vyživujúce prostredie, preto súd u maloletých detí nariadil ústavnú starostlivosť v CDR Y. a rodičom uložil povinnosť prispievať na výživu detí minimálnym výživným, na účet centra. Pri určení výživného prihliadol na osobné, zárobkové, majetkové pomery oboch rodičov, keď matka je v súčasnosti nezamestnaná, rieši závažné osobné problémy a otec je študent vo výkone trestu odňatia slobody. Pokiaľ ide o spôsob stretávania sa rodičov s deťmi, súd tento neurčil, ale z dôvodu vhodnosti ponechal na dohode rodičov so zariadením, čo umožňuje flexibilnejšie reagovať na potreby detí. V súlade s ust. § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine uložil rodičom povinnosť spolupracovať pri realizácii výchovného opatrenia s CDR Y. a s úradom práce a podrobiť sa odbornému poradenstvu, pričom otcovi detí táto povinnosť začne plynúť okamihom ukončenia výkonu trestu odňatia slobody. Zároveň súd rozhodol o zrušení uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 28.01.2021, č. k. 9P/47/2020 - 42, keď nadobudnutím právoplatnosti rozsudku odpadnú dôvody, na základe ktorých bolo neodkladné opatrenie nariadené. O náhrade trov konania a trov konania štátu súd rozhodol v zmysle ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 57 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote otec maloletých detí (do novembra 2022 zastúpený JUDr. Vladimírom Fraňom, advokátom ustanoveným na zastupovanie otca detí rozhodnutím Centra právnej pomoci, kancelária Trnava, zo dňa 29.01.2020). Uviedol, že nesúhlasí s výrokom II. a z dôvodu, že na tento výrok významovo nadväzujú výroky III., IV. a V., napáda odvolaním aj tieto výroky. Uviedol, že dôvodom na podanie odvolania bola skutočnosť, že bol dňa 14.02.2022 podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý v čase vydania napadnutého rozsudku vykonával. Týmto sa podľa jeho názoru zásadne zmenili jeho osobné pomery a možnosti poskytovať deťom svoju osobnú starostlivosť, a to aj trvalým spôsobom. Poukázal na to, že pôvodne nemal záujem na podaní odvolania, avšak z dôvodu, že rozsudok bol jeho právnomu zástupcovi doručený až 10.03.2022 a počas plynutia lehoty na podanie odvolania bol už podmienene prepustený, považoval za potrebné vzhľadom k zmene podstatných okolností, podať voči uvedeným výrokom odvolanie, keďže má záujem sa o deti osobne starať. Z týchto dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Okresná prokuratúra Nové Mesto nad Váhom k odvolaniu otca uviedla, že toto nepovažuje za dôvodné a žiadala rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

4. Kolízny opatrovník k odvolaniu otca uviedol, že jeho odvolanie nepovažuje za dôvodné. Poukázal na to, že pokiaľ otec svoje odvolanie odôvodnil skutočnosťou, že bol 14.02.2022 podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, od tohto dátumu svoje deti v CDR ani raz nenavštívil, žiadnym spôsobom maloleté deti nekontaktoval a nekomunikoval ani so zamestnancami CDR. Týmto správaním podľa jeho názoru bolo preukázané, že otec o deti nemá skutočný záujem a nevynakladá žiadnu snahu o nadviazanie vzťahu s deťmi. Pritom osobné stretnutia detí s otcom sú žiadúce, keďže otec nemá dostatočne rozvinuté emočné puto k maloletým deťom, nakoľko bol vo výkone trestu od 12.12.2018. Dodal, že náhle, výrazné a časté zmeny výchovného a vzťahového prostredia maloletých detí boli v ich vývinový neprospech. Pobyt v CDR má pre deti stabilizujúci a sanujúci účinok. Preto považuje

rozhodnutie súdu prvej inštancie, aj napriek podmienenému prepusteniu otca z výkonu trestu, za správne, keďže o zabezpečenie starostlivosti o deti otec doposiaľ neprejavil skutočný záujem.

5. K odvolaniu otca maloletých detí sa vyjadrila aj stará matka maloletých detí zo strany matky, N. Y.. Uviedla, že schvaľuje otcovi detí, že sa chce o ne osobne starať, keďže ona sa osobne nemôže s maloletými stýkať a deti by mali konečne domov. Jediná vec, s ktorou nemôže súhlasiť, je ubytovanie maloletých detí na adrese trvalého pobytu ich otca. Rodinný dom v Y. je menší dvojizbový domček, v ktorom bývali 4 dospelé osoby: Nevie si predstaviť existenciu 4 dospelých a dvoch detí v tak malom životnom priestore.

6. Otec maloletých detí k vyjadreniu kolízneho opatrovníka a starej matky Y. uviedol, že podľa jeho názoru ich vyjadrenia žiadnym spôsobom nespochybňujú dôvodnosť ním podaného odvolania a z tohto dôvodu na ňom naďalej trvá a žiada rozhodnúť v zmysle jeho odvolania.

7. Podaním zo dňa 07.06.2022 Krajská prokuratúra Trenčín oznámila odvolaciemu súdu prebratie vstupu do konania. Uviedla, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie a navrhla jeho potvrdenie. Stotožnila sa s vyjadrením kolízneho opatrovníka, že je v záujme maloletých detí ich umiestnenie v CDR, ktoré má v ich útlom veku stabilizujúci účinok, pričom zo samotného vyjadrenia matky otca maloletých detí (správne matky matky maloletých detí) vyplýva, že otec nemá vytvorené vhodné podmienky pre riadnu starostlivosť o maloleté deti.

8. V ďalšom vyjadrení stará matka Y. k vyjadreniu kolízneho opatrovníka a k vyjadreniu okresnej prokuratúry uviedla, že ona sa osobne nemôže stýkať s maloletými deťmi, keďže býva v H., je zdravotne ťažko postihnutá a spoje medzi H. a W. Y. nad U. sú kombinované. Podľa jej názoru narušiť zabehnutý rituál jej vnukov v CDR je sebecké a bezohľadné gesto. Keďže mala problém dotelefonovať sa do CDR, kontaktovala starého otca maloletých detí, pána T., ktorý je zrejme jediný v osobnom kontakte s maloletými deťmi. Občas jej posielal fotky maloletých, informoval ju o spoločných Vianociach s nimi, aj to, že M. bol začiatkom júna na operácii. Ďalej poukázala na to, že krátko po narodení maloletého M. bol ich otec tiež vo výkone trestu odňatia slobody, takže osobné stretnutia detí s ich biologickým otcom sú nevyhnutnosťou. Maloleté deti v podstate netušia, kto je ich otec a nevedia ako vyzerá. Veľmi ju prekvapuje, že skutočný záujem otca o vlastné deti neexistuje, preto súhlasí s návrhom prokuratúry.

9. K odvolaniu otca maloletých detí sa písomne vyjadrila aj matka maloletých detí. Uviedla, že v súčasnosti nemá vytvorené podmienky na to, aby osobne zabezpečovala starostlivosť o maloletého Y. a M.. Súhlasí s tým, aby maloleté deti zostali v starostlivosti CDR Y.. Nesúhlasí s tým, aby boli zverené do starostlivosti otca, keďže tento žije v domácnosti svojich rodičov a títo nechceli vnukov vychovávať. Náhle ich odmietli mať doma, vrátili ich do CDR, preto toto prostredie nepovažuje za vhodné na výchovu detí. Otec detí je stále v podmienke, takže je tu hrozba, že pri jej porušení sa znova dostane do výkonu trestu.

10. K odvolaniu otca maloletých detí starí rodičia zo strany otca detí uviedli, že im často chodia zásielky zo súdu, hoci otec detí u nich nebýva, nežije. Preto nevedia, k čomu by sa mali ešte vyjadrovať. Oni si momentálne ani v budúcnosti nemienia vziať maloleté deti do ich starostlivosti a pokladajú túto vec z ich strany za ukončenú.

11. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých výrokoch II., IV., V. a v súvisiacom výroku IX. potvrdiť ako vecne správny, vo výroku III. o povinnosti matky prispievať na výživu maloletých detí a vo výroku V. o neupravení styku matky s maloletými deťmi je potrebné odvolanie otca maloletých detí podľa § 386 písm. b) CSP odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou.

12. V predmetnej veci bol rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý odvolaním otca vo výrokoch II., III., IV. a V. a v súvisiacom výroku IX. o náhrade trov konania. Preto odvolací súd preskúmaval iba túto odvolaním napadnutú časť rozsudku a vo výrokoch I. o zastavení konania, vo výrokoch VI., VII. o výchovnom opatrení, výroku VIII. o zrušení uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia a vo výroku X. o nepriznaní náhrady trov konania štátu, je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

13. Podľa § 54 ods. 1, 2, 5 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

16. Podľa § 81 ods. 1, 2 veta prvá Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

17. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvej inštancie a na tieto v celom rozsahu v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje. K dôvodom odvolania otca maloletých detí dodáva nasledovné:

18. Ako je zrejmé z odvolania otca maloletých detí, tento predovšetkým namietal rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým bola nad mal. M. a mal. Y. nariadená ústavná starostlivosť, ktorú vykonávajú v CDR Y.. Dôvodom podania odvolania otcom v tejto časti bola skutočnosť, že medzičasom, dňa 14.02.2022, bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, čím sa zmenili podstatné okolnosti, týkajúce sa možnosti jeho osobnej starostlivosti o maloleté deti, keďže má záujem sa o deti osobne starať. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že otec však žiadnym svojím krokom nepreukázal skutočný záujem o maloleté deti a úmysel ohľadne novej budúcej osobnej starostlivosti o maloleté deti, keď tieto po jeho podmiennečnom prepustení nielenže nenavštívil v CDR Y., ale ani nenadviazal s deťmi žiadny kontakt, nezaujímal sa o ne, nežiadal informácie o deťoch z CDR, ani od kolízneho opatrovníka. Preto aj odvolací súd zhodne z názorom súdu a kolízneho opatrovníka nepovažuje otcom prezentovaný záujem o osobnú starostlivosť o deti za skutočný. Súdom nariadená

ústavná starostlivosť nad maloletými deťmi bola nevyhnutná, keďže nikto z rodičov a starých rodičov nemal možnosť (alebo aj záujem) sa starať o maloleté deti a deti potrebovali a potrebujú aj odbornú pomoc, aby citovo, emočne a výchovne napreďovali, pričom ústavná starostlivosť u maloletých detí aj podľa správy kolízneho opatrovníka a CDR plní svoj účel.

19. Na základe týchto skutočností považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II. o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi za správne, preto v tejto časti rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. Otec maloletých detí v súvislosti s odvolaním voči výroku II. o nariadení ústavnej starostlivosti napadol nadväzujúci výrok IV. o určení jeho vyživovacej povinnosti na maloleté deti. V rámci nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, súd prvej inštancie správne v zmysle ust. § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri zohľadnení kritérií ust. § 75 ods. 1 a § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, rozhodoval o určení rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov na maloleté deti, pričom napadnutým výrokom IV. správne rozhodol u otca o povinnosti platiť na výživu maloletého M. a maloletého Y. minimálnym výživným, keď v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bol otec vo výkone trestu odňatia slobody a nemal žiaden príjem. Preto aj v tomto výroku odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Rovnako za vecne správny odvolací súd považoval rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku V., vo vzťahu k otcovi detí, ktorým súd neupravil styk rodičov s maloletými deťmi. V danom prípade súd prvej inštancie správne zohľadnil, že otec detí sa v tej dobe nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, pričom jeho stretávanie sa s deťmi, umiestnenými v zariadení, kde vykonávajú ústavnú starostlivosť, je skutočne potrebné realizovať na základe dohody s týmto zariadením, aby postupne dochádzalo k zoznamovaniu sa maloletých detí s otcom, k postupnému budovaniu si citových väzieb medzi deťmi a otcom navzájom a teda jeho vzťahu ako otca a rodiča s deťmi. Otec detí bol pritom vo výkone trestu od decembra XXXX, kedy mal maloletý M. necelé 2 roky, maloletý Y. 1 mesiac a deti svojho otca z tohto dôvodu vlastne nepoznajú. Preto aj v tejto časti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, vrátane súvisiaceho výroku k napadnutým výrokom - výroku IX. o trovách konania.

22. Pokiaľ otec maloletých detí podal odvolanie aj vo výroku III. rozsudku o určení vyživovacej povinnosti matky na maloleté deti, ako aj vo výroku V. o neupravení stretávania sa rodičov s maloletými deťmi, teda aj vo vzťahu tejto úpravy k matke maloletých detí, v týchto častiach odvolací súd odvolanie otca maloletých detí podľa § 386 písm. b) CSP odmietol, ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

23. S poukazom na tieto skutočnosti odvolací súd nepovažoval odvolanie otca maloletých detí za dôvodné a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu.